

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Francisci Baconi Baronis de Verulamio, Vice-Comitis S.
Albani, Summi Angliæ Cancellarii, Opera omnia, Quæ
extant: Philosophica, Moralia, Politica, Historica ...**

Bacon, Francis

Francofvrti ad Moenvm, 1665

XXIII. Achelous, sive Prælium.

urn:nbn:de:bvb:12-bsb10497643-5

omni rerum Memoria illud ferè ufurvenit, ut homines magni, & prudentes per ea discrimina perierint, quæ maximè contempserint. Certè, cum *M. Cicero* à *Decio Bruto*, de *Octavii Casaris*, minus sincera fide, & animo exulcerato innotuit esset; illud tantùm rescriptit: *Te autem, mi Brute, sicut debeo, amo, quod istud quicquid est nugarum me scire voluisti.* Etiam Corona *Nemesis* insignitur, ob naturam vulgi invidam & malignam: Quando enim fortunati & potentes ruunt, tum ferè vulgus exultat, & *Nemesis* coronat. Hasta autem in Dextra, ad eos pertinet, quos *Nemesis* actu percutit, & transfigit. Quos autem Calamitate & infortunio non mactat, illis tamen spectrum illud atrum & infaustum in Sinistra ostentat: Obversantur enim procul dubio mortalibus, etiam in summo fastigio felicitatis positis, Mors & Morbi, & infortunia, & amicorum perfidiæ, & inimicorum insidiæ, & rerum mutationes, & hujusmodi; veluti *Æthiopes* illi in Phiala; Certè *Virgilius*, cum prælium Actiacum describit, de *Gleopatra* illud eleganter subiungit:

Regina in mediis, patrio vocat agmina
istro,

Nec dum etiam geminos à tergo respicit
angues.

Verùm non multò post quocunque illa se verteret, tota agmina *Æthiopum* obversabantur. Ad extremum prudenter additur, *Nemesis* in Cervo insidere, quia vivax admodum animal est Cervus; Atque fieri fortasse potest, ut qui Juvenis fato creptus sit, *Nemesis* pravertat & effugiat; Cui autem diuturna obvenit felicitas, & potentia, is procul dubio *Nemesis* subjicitur, ac veluti subternitur.

XXIII.

ACHELOUS, SIVE PRÆLIUM.

Narrant antiqui, cum *Hercules* & *Achelous* de nuptiis *Dejanira* contenderent, rem ad certamen deductam esse. *Achelous* autem, cum varias & multiplices formas tentasset, (nam hoc ei facere licebat,) tandem *Herculi* sub forma Tauri torvi, & frementis occurrit, & ad pugnam se paravit; *Hercules* verò, solitam retinens figuram humanam, in eum impetum fecit; Res cominus gesta est: Eventus autem talis fuit, ut *Hercules* alterum ex cornibus Tauri fregerit: Ille majorem in modum dolens & perterritus, ut cornu illud suum redimeret, permutatione facta, Cornu *Amalthea*, sive *Copix*, *Herculi* largitus est. Fabula ad Belli expeditiones pertinet; Apparatus enim Belli ex parte defensiva, (qui per *Acheloum* proponitur) varius admodum & multiformis est. Nam invadentis species unica est, & simplex, cum ex exercitu solo, aut classe fortasse constet, Regio autem, quæ in solo proprio hostem expectat, infinita molitur, oppida munit, diruit, Plebem ex agris & villis, in urbes & castella cogit, pontes extruit, prosternit, copias & commeatus comparat, distribuit, in fluviis, portibus, Collium faucibus, sylvis, & aliis rebus innumeris oc-

cupata est, ut novas rerum facies quotidie induat, & experiatur, ac tandem cum abunde munita & instructa fuerit, Tauri pugnacis formam & minas ad vivum representet. Ille autem qui invadit, prælium captat, & in hoc maximè incumbit, inopiam in Terra hostili metuens: Quod si fiat, ut prælio commisso, acie victor sit, & tanquam cornu hosti franget; tum procul dubio illud assequitur, ut hostis trepidus, & existimatione diminutus, ut se explicet, & vires suas reparet, in munitoria se recipiat; atque urbes & regiones victori ad populandum & diripiendum relinquat; quod verè instar Cornu illius *Amalthea* censeri possit.

XXIV.

DIONYSUS, SIVE CUPIDITAS.

Narrant *Semelen Jovis* pellicem, postquam juramento eum inviolabili ad votum indefinitum obstrinxisset; petiisse ut ad amplexus suos accederet talis, qualis cum *Junone* consueffet: Itaque illa ex conflagratione periit. Infans autem, quem in utero gestabat, à patre exceptus, in femore ejus insutus est, donec Menses fortui destinatos compleret; ex quo tamen onere *Jupiter* non nihil claudicabat: Itaque puer, quod *Jovem* dum in femore ejus portaretur, gravaret, & pungeret, *Dionysus* nomen accepit. Postquam autem editus esset, apud *Proserpinam* per aliquot annos nutritus est; cum verò adultus esset, ore ferè muliebri conspiciebatur, ut sexus videretur tanquam ambigui: Etiam extinctus & sepultus erat ad tempus, & non ita multò post revixit. Atque prima Juventa vitis culturam, atque adeò vini confectionem, & usum primus invenit, & edocuit; ex quo celebris factus, & inclutus, orbem terrarum subjugavit, & ad ultimos Indorum terminos perrexit: Curru autem vehabatur à Tigribus tracto: Circa eum subsultabant Dæmones deformes *Cobali* vocati, *Acratus* & alii: *Quin* & *Musa* comitatus ejus se addebant. Uxorem autem sibi sumpsit *Ariadnen* à *Theseo* desertam, & relictam. Arbor ei sacra erat *Hadera*. Etiam sacrorum & ceremoniarum Inventor & institutor habebatur, ejus tamen generis, quæ & fanaticæ erant, & plenæ corruptelarum, atque insuper crudeles. Furores quoque immittendi potestatem habebat. Certè in Orgiis ejus à Mulieribus furore percitis, duo viri insignes discerpti narrantur, *Pentheus* & *Orpheus*, ille dum arbore conscensa, spectator eorum, quæ agerentur esse voluisset; hic cum *Lyræ* pulsaret. Atque hujus Dei res gestæ cum *Jovis* rebus ferè confunduntur. Fabula videtur ad mores pertinere, ut nihil in Philosophia morali melius inveniatur. Describitur autem sub persona *Bacchi* natura Cupiditatis, sive affectus & perturbationis. Mater enim Cupiditatis omnis, licet nocentissimæ, non alia est, quam Appetitus & Desiderium Boni Apparentis: Concipitur verò semper Cupiditas in voto illicito prius temerè concesso, quam intellecto & judicato. Postquam autem affectus effervescente cœperit, Mater ejus, (natura scilicet Boni) ex nimio incendio destruitur, & perit: Cupiditas autem dum immatura est, in anima humana; (quæ ejus genitor est, & per *Jovem* representatur) & nutritur, & occultatur, præcipuè in ani-